

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwsped. miesięcznie 1,50 zł z od-
noszeniem przez pocztę 20 gr
wzrost. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzy-
maniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przewaniu ko-
munikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozatermi-
nowych dostarczeń gazety, lub tworu tezy abonam-
entu. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza
mm. (7 lsm.) 10 gr. za reklamy na
str. 3-lsm. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierw-
szej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy czastym ogła-
szeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodni-
mie w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa
nr 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11
Telefon 90. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Sroda Rozalji p.
Czwartek Urbana pap.
Piątek Zacharjasza pror.

Dziś wschód słońca o godz. 4 56 zach. 6 23
Jutro " " " 4 57 " 6 21
Dziś " księżycy " 2 58 " 18 47

Nr. 105

Wąbrzeźno, czwartek 5 września 1929 r.

Rok IX

Nowym szlakiem ku oczekiwanym świtom.

W prastarym grodzie Przemysława — początek
nowej ery dla Polski.

Pomimo, że już dziesięć lat upłynęło od chwili
zmartwychwstania dziejowego Polski, na forum
polityki międzynarodowej nie przestała wciskać
się wroga nam propaganda, uznająca nasze pań-
stwo jako „twór sezonowy” i domagająca się rewiz-
ji naszych grnic. Najwyższy był więc czas, że ode-
zwali się nie dyplomaci, nie dziennikarze, ale do
głosu przyszła sama Najjaśniejsza Rzeczypospolita
ukazując światu polską pracę, polską umiejętność,
bogactwa polskiego kraju i polskie umiłowanie
niepodległości.

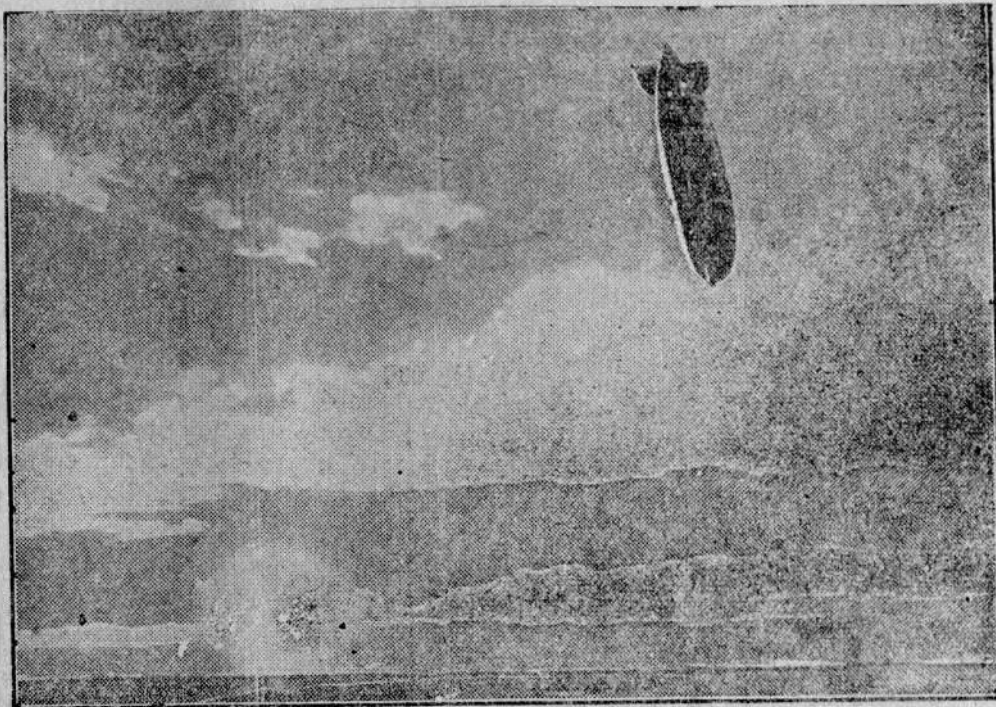
Zdumiony świat zobaczył, że nie jesteśmy wca-
le państwem sezonowym, że jesteśmy w całym te-
go słowa znaczeniu mocarstwem, zdolnym do trwa-
łego istnienia, że naród polski posiada wszelkie
środki i możliwości do tego, aby w wielkiej dzie-
jowej pracy nad rozwojem ludzkości doniosłą i
zaszczytną odegrał rolę.

W ten sposób też pojęła Wystawę poznańską
życzliwa nam zagranica i do tej manifestacji pol-
skiej pracy i umiejętności odniosła się z najwyż-
szym uznaniem. Dotychczasowe, czteromiesięczne
trwanie P. W. K. dowodzi tego najlepiej. W ciągu
tego czasu przez prastary Gród Przemysława nad
Wartą przesunęły się całe setki mniej lub więcej
licznych wycieczek zagranicznych, a w rezultacie
w prasie wszystkich z małym wyjątkiem krajów
Europy i Ameryki zabrzmiał zgodnym chórem je-
den wielki głos powszechnego podziwu i uznania
dla Polski.

Śmiało więc powiedzieć można, że dzień 16
maja, — dzień otwarcia przez Prezydenta Rzeczy-
pospolitej Powszechnej Wystawy Krajowej w Po-
znaniu, był nie tylko świętem narodowym dla Pol-
ski, ale i wydarzeniem państwowym doniosłego
wielce znaczenia wydarzeniem, które i w historii
Polski zaszczytne zajmie miejsce.

Wystawa poznańska nie tylko dała wspaniałą
lekcję poglądową o własnej Ojczyźnie obywatelom
Polski i pogłębiła w ich sercu miłość i szacunek dla
swego kraju, ale mówiąc już o jej korzyściach ma-
terjalnych, nie przedewszystkiem świat zdobył
przez tę wystawę nowe pojęcie o Polsce współ-
czesnej, jako o państwie zbyt wielkiem, skonsoli-
dowanym i potężnym, aby kiedykolwiek można
mu było podyktować jakąkolwiek zmianę raz usta-
lonych granic. Tem samym spełzły na niczem do-
tychczasowe podstępne zamiary naszych wrogów,
i tutaj leży największe znaczenie, największa ko-
rzyść tego zbiorowego wysiłku narodu polskiego.

Powszechna Wystawa Krajowa jest więc za-
czątkiem nowej ery dla Polski. Jest ona zarazem
tym nowym szlakiem, którym ekspansja polska już
bez większych przeszkód powinna pójść poprzez
ląd i morza w szeroki świat, przynosząc potęgę
i dobrobyt narodowi, a nieśmiertelną chwałę pol-
skiemu imieniu.

„Zeppelin” niemiecki w czasie swojej podróży naokoło świata. Fotografia przedstawia „Zepelina” nad ziemią japońską.

Kredyty rolnicze w Banku Gospodarstwa Kraj.

Warszawa, 2 września. Bank Gospodarstwa
Krajowego wyasygnował z górą 16 milionów zł.
kredytu dla rolników, specjalnie na nabycie nawo-
zów sztucznych. Kredyt ten zostanie udzielony
rolnikom przez kooperatywy rolne i rolnicze zwią-
zki kredytowe.

Przed obradami w Genewie

Genewa, 2. 9. Obecna, wrześniowa sesja Ligi
Narodów, z kolei 10-ta, zapowiada się jako najlicz-
niejsza z wszystkich dotychczasowych, gdyż dotąd
udział swój w naradach zgłosiły delegacje 53 na-
rodów.

Nowe ataki wojsk sowieckich na pograniczu Mandżurji

Mukden. Oficjalne komunikują, że wzdłuż gra-
nicy mandżurskiej akcja bojowa wojsk sowieckich
i chińskich wzmagają się.

W związku z tem, pierwsza armja mandżurska
która w niedzielę miała powrócić do Mandżurji,
wysłana została do Suisenho, gdzie sowieci zgromad-
zają swe główne siły.

Kawalerja sowiecka wraz z pociągami pancern-

nymi zaatakowała Dalajnor, na południe od miasta
Mandżurji, jednakże Chińczycy zdołali odeprzeć
atak sowiecki.

Akcja sowiecka wojsk na tym odcinku zmierza
do zawładnięcia kopalnią węgla w pobliżu Dalaj-
nor, aby w ten sposób pozbawić kolej wschodnio-
chińską potrzebnego do utrzymania ruchu pali-
wa.

Walki palestyńskie

Położenie w Palestynie jest nadal groźne — Żydzi skupiają się — Arabi
maszerują tysiącami na Jerozolimę

Brytyjskie ministerstwo kolonii wydało nowy
komunikat, w którym stwierdza, iż samoloty an-
gielskie patrolują nad Palestyną obserwując ruchy
Arabów. W Jerozolimie i Haffie eskadry samo-
lotów angielskich obniżyły lot i ostrzeliwały z ka-
rabinów maszynowych większe grupy Arabów
przez czas dłuższy. Położenie w Palestynie jest
nadal groźne i Arabowie wykazują ciągle dużą
aktywność. W czasie starcia Arabów z policją w
Jerozolimie padło 30 zabitych po stronie arabskiej
Ludność żydowska skupiła się w większych śro-
dach, celem łatwiejszej obrony Wielu Żydów por-
zuciło swoje siedziby, które Arabowie ograbili.
Przed domami, zamieszkałymi przez obywateli an-
gielskich, władze wojskowe angielskie wystawi-
ły posterunki.

Wrzenie Arabów rozszerza się na całą Palesty-
nę i w coraz to innych miejscowościach spodziewa-
ją się nowych pogromów. W Hamie, w prowincji

Dmaszku, daje się odczuwać wielkie zniepokoje-
nie. Sytuacja jest naprężona. — Wszystkie żydow-
skie sklepy są zamknięte, a miejscowa ludność ży-
dowska nie opuszcza mieszkań. Do starć jeszcze
nie doszło, mogą one jednak nastąpić w każdej
chwili. Obawiają się również wystąpień Arabów
w Bejrucie, mimo iż w mieście tem Arabi stanowią
mniejszość, w stosunku do ludności żydowskiej i
chrześcijańskiej.

Silne oddziały arabskie, mimo zamknięcia gra-
nicy do Palestyny przekroczyły tę granicę i ma-
szują obecnie w ilości 2 tys. osób na Jerozolimę.
W Haffie został odparty atak Arabów na maryna-
rzy angielskich.

Tysiąc beduinów, należących do szczepu Beni-
Saher przybyło pod wodzą szeika pod Jerozolimę
rozbijając obóz koło Ramallah. Przywódca bedui-
nów został aresztowany.

—o—

KATASTROFY NA MORZU.

Nowy Jork. — Donoszą z Los Angeles, iż na wysokości Pigeon Point zderzył się statek „Setdold” z parowcem „San Juan”. Wskutek zderzenia oba statki toną. Na pokładzie „San Juan” było 55 pasażerów i 45 ludzi załogi. Na poszukiwanie pasażerów wysłano łodzie ratunkowe.

London. — Agencja donosi z San Francisco, że wraz z zatopionym parowcem San Juan, który zderzył się z innym statkiem w pobliżu Pigeon Point, zginęło 65 osób z pośród podróżnych, w tej liczbie kilka osób z załogi. Parowiec „Mon ami”, który przybył na miejsce wypadku, zdołał wyratować tylko 35 osób.

Sanader. — Nastąpiło tu zderzenie łodzi podwodnej z parowcem „Abascal”. Zabity został palacz.

Powrotna podróż „Zeppelinina.”

W dniu 1 września wystartował sterowiec „Zeppelin” z lotniska Lakehurst do lotu powrotnego do Europy.

50 ofiar oberwania chmury.

W Skopje w Jugosławii nastąpiło straszne oberwanie chmury. Jak donoszą, 50 osób, w tem przeważnie dzieci, zginęły w nurtach rzeki Wardaru. Rzeka bowiem zalała niżej położone części miasta.

Tak samo w Sarajewie nastąpiło oberwanie się chmury i tutaj również zginęło szeregi osób w nurtach rzeki.

„O PIOSNKACH, KTÓRE NIE MAJĄ W SOBIE TĘTNA NARODOWEGO”.

W poznańskiej „Prawdzie” autor podpisujący się inicjałem Ta. Ka (Tadeusz Kaczmarek) pisze recenzję o „hymnie Hallerowskim”, którą zakończył w ten oto sposób:

„Ze względu na różne piosenki wojskowe, które nie mają w sobie tętna narodowego, a czasami są nawet sprosne, piosenka Gajewskiego jest polecenia godną, która winna zająć o ile nie wyższe to przynajmniej równorzędne miejsce z „Pierwszą Brygadą”.

Z tej recenzji dowiadujemy się, iż ciocia endecja ma również swój „hymn” który, według p. Kaczmarka (Estejki) winien zająć „równorzędne miejsce” z „Pierwszą Brygadą”.

Trudno powiedzieć, by piosenka codopiero powstała mogła się równać „Brygadzie” chociażby fakt ten, w jakich warunkach Brygada została napisaną.

Tak Panie „Ta-Ka”, trzeba samemu w pierwej pójść wysłużyć do ufanów czy innych oddziałów, a wtedy będzie Pan wiedział, czy piosenki wojskowe mają w „sobie tętno narodowe”!

Dziwić się nie dziwimy, gdyż p. Ta-Ka umie wiele, ba nadzwyczaj wiele pisać, jak np. „Miłość bez skazy” która miała tę skazę, że autor gloryfikował... żydów a później nieco był dyrektorem antyżydowskiego Rozwoju.

CZY JUŻ BYŁEŚ NA WYSTAWIE W POZNANIU

FERENCZ HERCZEG

AWANTURNIK

POWIEŚĆ

— Cały świat lubi wiosnę, mnie jednak wiosna nie cieszy. Nie wiem dlaczego, ale często myślę o śmierci. Nie powiem, abym się jej nie lękała, ale jestem przekonana, że byłabym szczęśliwa, gdybym mogła w jednej sekundzie przemienić się w chmurkę, albo ziemie czarną...

— Skądże się tobie biorą takie myśli? Cóż złego mogło ci uczynić życie?

— Nie znam życia, ale boję się go i nie oczekuję nic dobrego. Sądzę, że mam za mało elastyczności i siły woli.

(Palma forsowała melancholijną rezygnację, wiedziała bowiem, że mężczyznom o energicznym charakterze i praktycznym usposobieniu podobają się zawsze wątle marzycielki.)

— Myślę, że znajdziesz cel w życiu, gdy pokochasz! — zauważył sentencyjnie Amerykanin.

— Otóż to właśnie, co mnie niepokoi! Dla dziewczyny miłość znaczy: zamełcie. Nasze zasady społeczne zmuszają kobietę do odgrywania jedynie biernej roli właśnie w najbardziej krytycznym czasie jej życia. Jej obowiązkiem wtedy jest milczeć, czekać i mieć nadzieję.

Amerykanin roześmiał się serdecznie.

— Nie znam waszych zwyczajów, ale myślę, że umiałbym je obejść.

Teraz i Palma się uśmiechnęła.

— Gdybyś był panną i kochał się w jakim mężczyźnie, odważyłbyś się mu to sam powiedzieć?

„Doprowadzę ją do tego, że poprosi o moją rękę...”

CO SŁYCHAĆ W POWIECIE?

Poświęcenie sztandaru młodzieży w Lipnicy

Piękna uroczystość w kościele. — Poświęcenie sztandaru. — Kazanie. — Msza św. — Po nabożeństwie: Wbijanie gwoździ oraz składanie życzeń. — Defilada, wspólny obiad. — Zabawy. — Koncert. — Wieczornica. — Zakończenie.

(Od naszego specjalnego wysłannika.)

Lipnica, 2 września br.

Młodzież Żeńska tutejszej parafii, zorganizowana w Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej, obchodziła wczoraj piękną a zarazem podniosłą uroczystość, uroczystość poświęcenia sztandaru.

W uroczystości wzięły udział liczne okoliczne organizacje, towarzystwa a nawet oddziały wojskowe, przebywające w okolicy na manewrach.

W Kościele.

Cała uroczystość rozpoczęła się w kościele parafjalne nabożeństwem. Przed Mszą św. Ks. proboszcz Kownacki, protektor Stowarzyszenia, poświęcił w obecności rodziców chrzestnych sztandar. Po poświęceniu podniosło i porywające kazanie do młodzieży wygłosił ks. prob. Kownacki, który również odprawił Mszę św. W czasie Mszy św. miejscowy chór odśpiewał kilka pięknych pieśni kościelnych, a orkiestra 63 pułku piechoty odegrała także parę pieśni.

Uroczystość kościelną zakończył wspólny śpiew „My chcemy Boga”.

Wbijanie gwoździ i składanie życzeń.

Z kościoła udano się do tuż przy kościele znajdującego się ogrodu, gdzie nastąpiło wbijanie gwoździ i składanie życzeń. Na wstępie, pan Gładych, patron Stowarzyszenia, powitał wszystkich zebranych, dziękując równocześnie za przybycie.

Nastąpiło składanie gwoździ. Gwoździe oraz życzenia składali: Rodzice chrzestni, przedstawiciele organizacji i towarzystw.

Gwoździe oraz życzenia złożyli: W zastępstwie dowódcy pułku p. pułkownika Kajetanowicza, p. kapitan Kozioł, p. poseł Wrzesiński złożył gwoździe jako ojciec chrzestny oraz drugi gwoździe od Kółka Rolniczego; dalej, p. porucznik Kuliszewski, ko-

mendant Powiatowy PW. i WF. który wskazał w dłuższym przemówieniu na rolę kobiety w czasie wojny. W imieniu państwa Szczuków, którzy jako rodzice chrzestni nie mogli na uroczystość przybyć, oraz w imieniu redakcji złożył gwoździe oraz życzenia p. Zb. Wachowiak.

W końcu przemówił ks. proboszcz Kownacki, zaznaczając, że Młodzież Katolicka, zawsze będzie trwała wiernie przy sztandarze, Bogu na chwałę a ludziom na pożytek.

Rodzicami chrzestnymi byli: p. pułk. Kajetanowicz (wz. przybył p. kap. Kozioł), państwo Szczukowie, (wz. przybył Zb. Wachowiak), pani pułkownikowa Kajetanowiczowa, państwo Płocieniakowie z Owieczkowa; p. por. Tomaszewska z p. por. Kuliszewskim; panna Gregorowiczówna i p. por. Tomaszewski, pani Wagnerowa z p. posem Wrzesińskim i p. Gładych.

Defilada i wspólny obiad.

Z ogrodu udano się przed szkołę, gdzie odbyła się defilada wszystkich oddziałów organizacji i towarzystw i wojska przed nowoposwieconym sztandarem oraz przedstawicielami wojskowości i rodzicami chrzestnymi i zaproszonymi gośćmi.

Po defiladzie odbył się wspólny obiad w sali p. Klimka. Podczas obiadu koncertowała orkiestra 63 p. p.

Zakończenie.

Po południu odbyły się na dziedzińcu szkolnym różne gry i niespodzianki. W miłym nastroju bawiono się do wieczora przy dźwiękach orkiestry 63 p. p. Wieczorem, w sali p. Klimka odbyła się wieczornica wraz z koncertem, przedstawieniem oraz po tychże, zabawa taneczna. (Ko)

Straszne morderstwo pod Kowalewem

W lesie pod Kowalewem dokonano morderstwa robunkowego na osobie Franciszka Penkali zamieszkałego we Włocławku, właściciela taksówki. Przeprowadzone wstępne śledztwo ujawniło, iż morderstwa dokonała para pasażerów, która wyjechała taksówką Penkali z Włocławka do Nieszawy. W czasie gdy przejeżdżano przez las, mordercy pod groźbą rewolweru zmusili Penkalę do spro-

wadzenia samochodu na boczną drogę i tam czterema strzałami rewolwerowymi skierowanymi w tył głowy pozbawili szofera życia. Podarte ubranie i liczne rany na rękach i twarzy świadczą, że napadnięty stoczył zażartą walkę z napastnikami. Śledztwo stwierdziło że Penkala został obrabowany z gotówki, weksli i biżuterji.

Jarmarki w województwie Pomorskiem

6 września.

Kowalewo: bydłęcy, koński.

Lidzbark, pow. Brodnica: bydłęcy, koński.

9 września.

Lipnica, pow. Chojnice: kramarski, bydłęcy i koński.

10 września.

Brusy, powiat Chojnice: kramarski, bydłęcy, koński.

Czersk, powiat Chojnice: kramarski, bydłęcy, koński.

Sulęcyno, powiat Kartuzy: kramarski, bydłęcy, koński.

11 września.

Kartuzy: kramarski, bydłęcy, koński.

kę!...” myślał Huszt. „Naturalnie nie dam jej kosza, ale zmuszę do tego, ażeby sama za nas oboje odbyła tę przykrą drogę. W razie wypadku będę mógł śmiało jej powiedzieć: Sama chciałaś! — Tak, tak! Porządny człowiek zawczasu stara się o okoliczności łagodzące...”

Palma zadumała się również o tym samym przedmiocie, gdy nagle koń jej, spłoszony przez wiewiórkę, rzucił się w bok i stanął dęba. Huszt przyskoczył na ratunek, a widząc, że jego przestraszona dama zgubiła i uszdę i strzemie, pochwycił ją wpół i posadził zgrabnie przed sobą na siodło. Podług prawideł szkoły romantycznej sprawa powinna już była pójść całkiem gładko. Główna Palma spoczywała na ramieniu rycerza, a na pół otwarte usta pociągały Amerykanina siłą magnetyczną. Rozmyślnie, czy przypadkowo, Huszt nie wykorzystał tej niespodziewanej sposobności.

Był wściekły na konia Palmy. Damę swoją opuścił delikatnie na trawnik, dogonił zbiegłego rumaka i kilkunastu uderzeniami trzcinki przypomniał mu, że podobne ekstrawagancje nie licują bynajmniej z jego wiekiem.

Zasługa nie pozostaje wszakże bez nagrody. Po całunek, którego rycerski Amerykanin rzekł się tak lekkomyślnie, otrzymał jeszcze tego samego wieczoru na schodach. Tylko nie od Palmy, lecz od Zeze. Szedł spokojnie na pierwsze piętro, gdy nagle poczuł, że zarzucono mu na twarz wonną zieleń.

— Kto to? — zapytał.

— Zgadnąć!... — szepnął kto..

— Co dostanę, skoro zgadnę?

— Co zechcesz, a oprócz tego czerwony goździk.

— Zeze!

— No, co chcesz?

Musiaby być skończonym durniem, gdyby nie żądał tego, co mu ofiarowały piękne usta młodej mężatki. A Huszt — jak wiadomo, nie był wcale durn-

niem. Zeze (prawdopodobnie więcej dla formy) krzyknęła:

— Jezus Maryja!

— A tam co? dał się słyszeć z góry głos pana Gwidona.

— Jakaś śma nocna musnęła mnie po twarzy... — skłamała Zeze.

— Nieprzyjemna rzecz! — odpowiedział mąż, po to tylko, aby coś odpowiedzieć.

— Znow tak bardzo nieprzyjemne to nie było... — rzekła dama ciszej.

— No, to czemu krzyczysz?

Zeze uznała żelazną logikę swego męża.

— Masz rację, Gwido! Na drugi raz nie będę już krzyczała...

Uczepiła się Amerykanina pod ramię i poszła z nim do jadłalni.

VII.

Pewnego dnia przybył do Huszt jego ekscelencya, hr. Landry, sąsiad Avarffy'ego i zapytał się o Amerykanina.

Hrabia zdał się oddawna z Avarffy, ale odwiedzał go tylko wtedy, gdy miał jakiś ważny interes. Bogaty arystokrata był ojcem dwojga dzieci. Syna, który płacił tancerkom po dziesięć tysięcy guldenów na strącenie nogą kapelusza z głowy i córkę, która nie miała równej sobie pod względem brzydoty, na kilkanaście mil wokoło.

Ekscelencya Landry miał dobre serce, dowiedziawszy się zatem o wybrykach syna, pomyślał sobie, że spotka on pewnie jeszcze kilka takich tancerek hiszpańskich i ostatecznie nie zostanie mu wreszcie nic z ojcowskiego majątku. Aby temu zaradzić, wydziedziczył córkę, rozumując całkiem słusznie, że ta, będąc z natury oszczędna i gospodarna, da sobie radę i nie zginie w świecie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

KINO SŁONCE

Złodziej z Bagdadu z Douglasem Fairbanksem.

12 września.

Nowe Grodziczno, powiat Lubawa: bydłcy, koński.

Topólno, powiat Świecie: kramarski, bydłcy, 13 września.

Nowacerkiew, powiat Starogard: buhaje rozplodowe.

PRZEZ SZPARE.

O tolerancji Wielopolskiej.

Notatka nasza w dziale plotkują, że... panny winne ciszej mówić po niemiecku (mowa była, jak wszyscy nasi czytelnicy to zrozumieli, o Polkach!) nie podobała mi się — powiedziała p. Jehanne Wielopolska na łamach „Kurjera Porannego”.

„Wstyd bowiem — pisze p. J. Wielopolska — aby w państwie, gdzie piętnujemy zachowanie się policjantów paryskich, wymagających od cudzoziemców mówienia po francusku — gdzie piętnujemy pacholców gdańskich za promienieckie, językowe ekscesy, wstyd, abyśmy — nawet w zapadłej prowincji próbowali stosować te same metody. Polak jest z natury tolerancki.”

Tym razem p. Wielopolska się naprawdę pomyliła... Nie chodziło nam bowiem o Niemki, lecz o Polki, które mówią potocznie językiem niemieckim.

Skoro p. Wielopolska nazywa Pomorze „zapadłą prowincją” to musimy ubolewać nad tem, że nie zna dobrze geografii polskiej, a wydziera się „jak Filip z konopi”.

By przekonać, że naprawdę Pomorze to nie „zapadła prowincja”, zapraszamy p. Wielopolską, z prośbą o zwiedzenie Pomorza. W ten bowiem sposób pani ta najlepiej przekona się o prawdziwości swych słów!

Przyjedź Pani, a będziesz w swoim języku żargonowym paplać do woli! My wówczas będziemy... tolerancyjni...

Oran.

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 4 września 1929 r.

KALENDARZYK HISTORYCZNY:

- 7. 9. 1619. Śmierć b. Melchjora Grodzieckiego.
- 10. 9. 1919. Podpisanie pokoju z Austrią w Trianon.
- 12. 9. 1683. Jan III. Sobieski zwycięża Turków pod Wiedniem.

PRZYSŁOWIA:

Gdy na Narodzenie pogodnie, będzie tak przez trzy tygodnie. Najświętsza Panna się rodzi, jaskółka odchodzi.

Czy wiesz, że...

...Od 7 września do 9 października — to dni szczęścia, uśmiechu, radości, dni zdobycia fortuny, bogactwa, uspokojenia ducha, zapewnienia bytu materialnego, dni zabezpieczenia przyszłości — gdyż w dniach tych odbędzie się ciągnięcie Polskiej Loterii Państwowej. Kup więc los i to natychmiast w kolekturze „Głosu Wąbrzeskiego”.

* ...Po zakończeniu prac żniwnych jest obecnie więcej wolnego czasu na czytanie gazet. Czyś zamówił „Głos Wąbrzeski” na wrzesień?

* ...Należy pomyśleć o zimie. Zastanów się nad zakupami zimowemi. Kupuj już teraz, bo później nie wiadomo, czy możesz dostać to, co potrzebujesz.

* ...Nadchodzi święto P. W. i W. F.? Wykaż zrozumienie i ufunduj jakąś nagrodę...

— **Ślub.** W poniedziałek po południu w tutejszym kościele parafjalnym pobłogosławiony został związek małżeński między budowniczym miejskim p. Władysławem Żynda, a panną Łucją Manikowską. Nowożeńcom Szczęść Boże.

— **Bezpłatne bilety do Poznania dla kolejarzy.** Ministerstwo komunikacji, pragnąc umożliwić olbrzymim zastępom kolejarzy i ich rodzinom zwiedzanie wystawy w Poznaniu, przyznało jednorazowo bezpłatny bilet klasy III do Poznania i napowrót wszystkim pracownikom nieetatowym oraz kontraktowym, nie mającym jeszcze dwóch lat służby na polskich kolejach. Członkowie rodzin powyższych pracowników mają możliwość korzystania z jednorazowej zniżki po cenie ustanowionej dla pracowników kolejowych.

KINO SŁONCE

Złodziej z Bagdadu z Douglasem Fairbanksem.

Równocześnie ministerstwo komunikacji poleciło wydać dodatkowo jednorazowy bezpłatny bilet jazdy na wystawę poznańską i napowrót wszystkim emerytowanym pracownikom kolejowym, członkom ich rodzin, a także wdowom i sierotom po pracownikach kolejowych.

— **Piękna pogoda.** W ostatnich kilku dniach mamy piękną pogodę. Ciepło dochodzi do 33 stopni w cieniu, jak to było ostatnio w niedzielę i poniedziałek. Starsi ludzie mało pamiętają, by wrzesień kiedykolwiek był tak ciepły jak w roku bieżącym. Podobno nadchodząca zima ma być równa z zeszłoroczną. Niejeden z Czytelników rozśmiej się i powie: „bujdy!” Być może, że bujdy, nikt jeszcze dokładnie nie przepowiedział; w każdym razie o węgiel na zimę powinniśmy się postarać już dzisiaj.

— **Kto winien?** Jak się dowiadujemy z miarodajnego źródła, wszystkie przerwy w dostawie prądu, jakie od dłuższego czasu spotykają Wąbrzeźno, nie powstają bynajmniej w elektrowni w Gródku, jak to wskutek mylnych informacji podawaliśmy.

Elektrownia w Gródku pracuje w ostatnim czasie bez przerw. Winę ponosi prawie wyłącznie sieć Związku Elektryfikacyjnego powiatów Chełmno - Świecie - Toruń, która jest w nieodpowiednim stanie oraz po części stacja w Wąbrzeźnie i sieć miejska.

Jak bowiem ogólnie wiadomo „Gródek” sprze daje energię elektryczną Związkowi Powiatów loco Elektrownia w Gródku, Związek zaś swoimi liniami rozprzodawa energię po powiatach Chełmno, Świecie i Toruń oraz zasila Wąbrzeźno. Otoż te sieci względnie linie, które zarządza Związek a nie Gródek, powodują ciągłe przerwy.”

— **Niebezpieczna zabawa.** Przechodząc w ub. niedzielę plantem nad jeziorem, zauważyłem, że dzieci urządzają sobie przejażdżki na wózkach używanych do robót ziemnych. Jest to zabawa niewłaściwa i bardzo niebezpieczna. Znam wypadek, że tego rodzaju zabawa skończyła się tragicznie, bo spowodowała śmierć na miejscu jednego z bawiących się tak dzieci i połamanie obu rąk drugiemu. Nie wątpię, że po skończonej pracy, szczególnie w sobotę wywrotki są zestawiane z szyn i odwracane do góry kołami i zapewne dzieci nie byłyby w stanie tak ciężkiego wózka wstawić na szyny — robi to ktoś starszy, a potwierdza to fakt, że ten śmieszny i całkiem nieodpowiedni sport uprawiają i wyrostki. Fe, kawalerzy! Zły dajecie przykład dzieciom! Jakąż w tem znajdujecie przyjemność? Czyż nie umiecie sobie znaleźć więcej odpowiedniej dla swego wieku rozrywki? Toć to tak wygląda, jakbyście wzięli pomiędzy nogi laski i udawali konną jazdę.

Niech więc rodzice celem uniknięcia przykrości przyjmą do wiadomości te życzliwe słowa uwagi i przestrzegają dzieci, by zabawy tej zaniechały. (M.K.)

— **Z jarmarku na bydło i konie.** Wczorajszy jarmark na bydło i konie sprowadził b. dużo tak kupujących jakoteż sprzedających. Zakończone najwazniejsze prace w polu spowodowały niektórych mniejszych gospodarzy wzgl. osadników do sprzedaży bydła wzgl. koni. Pokup na konie nie był tak wielki jak na krowy. Za konie płacono od 250 do 1000 zł. a nawet 1200 zł. Za krowy 250 - 600 zł i więcej. Pogoda wczoraj dopisała.

— **Nowy rok szkolny.** Wczoraj rozpoczął się nabożeństwem w kościele parafjalnym rok szkolny szkół naszego miasta. Młodzież szkolna, wypoczęta przez przeciąg 2 miesięcznych wakacji z wielką chęcią rozpoczęła pracować nad kształceniem i urabianiem swego umysłu. Szczęść Boże Młodzieży!

— **Ze sportu.** (Piłka nożna.) Ostatnie zawody w piłkę nożną pomiędzy Tow. Cyklistów z Brodnicy a K. S. „Pomorzanka” przyniosły zasłużone zwycięstwo naszym białozielonym w stosunku 8 : 1 (3 : 0). Goście grając naprawdę w 10-tkę nie byli w stanie stawić oporu skutecznej pracy naszych napastników, którzy wspomagani przez doskonałą pomoc, pokazali ładną i kombinacyjną grę. Cyklisty chwilami tylko gościli pod bramką „Pomorzanki” a jedyny goal honorowy, strzelony przez nich, przy piśmie należy raczej zbytniem lekceważeniem przeciwnika przez naszych biało-zielonych, aniżeli tegoż wypracowaniu. Sędziował p. E. Piszc.

— **Dziewięć list wyborczych.** Nieprawdopodobne ale prawdziwe. W Wąbrzeźnie złożono w Komisji Wyborczej aż dziewięć list kandydatów i to: 1) Związek Właścicieli Nieruchomości, 2) Narodowa Partja Robotnicza, 3) Polska Partja Socjalistyczna 4), Rolnicy 5, Rzemieślnicy 6), Związek Ludowo - Narodowy 7), Blok Gospodarczy 8), Towarzystwo lokatorów 9, lista niemiecka.

Jeżeli nie-Wąbrzeźniak, zobaczywszy, iż 9 list wyborczych zgłoszono, napewno poduma sobie... nad... wielkością naszego miasta... ilością jego mieszkańców.

— **Piękny krewniak.** U p. Teodora Wisniewskiego pracował jego krewniak, niby kuzyn, który okazał mu wiele życzliwości. Nadwyrza „miły ku-

KINO SŁONCE

Złodziej z Bagdadu z Douglasem Fairbanksem.

zynek” w nocy z d. 2 na 3 bm. skradł swemu kuzynkowi 500 zł. i zwiął. Krówniaka-złodzieja policja przychwyciła w Grudziądzu, a łup odebrała.

Z POWIATU.

— **Kowalewo** (Egzamin mistrzowski) Przed komisją egzaminacyjną Pomorskiej zby Rzemieślniczej złożył p. Bolesław Kalinowski państwowy egzamin na mistrza stolarskiego. Nowemu mistrzowi życzymy wszelkiej pomyślności! Red.

Z NASZEJ DZIELNICY.

— **Toruń.** (Wynik wyborów do Rady Miejskiej.) W niedzielę odbyły się tu wybory do Rady Miejskiej (PPS. frakcja rewolucyjna) otrzymała 238 głosów, które dały następujące wyniki: Lista Nr. 1 — bez mandatów, lista Nr. 2 PPS. — głosów 2 422 — 6 mandatów (stracili trzy); lista Nr. 3 (Niemcy) głosów 1 761 — 4 mandaty (dotychczasowy stan posiadania), lista Nr. 4 (zjednoczony blok pracy gospodarczej) 1 806 gł. — 5 mandatów (dotychczas bez mandatów), lista Nr. 5 (właściciele nieruchomości) 1 059 głosów (2 mandaty stracili), lista Nr. 6 (obywatelski blok gospodarczy) 5 484 głosów — 15 mandatów (zyskali trzy), lista Nr. 7 (N. P. R.) głosów 3 892 — 10 mandatów (stracili 1).

— **Pogrzeb śp. Brejskiego.** W zeszły piątek odbył się tu pogrzeb śp. redaktora Antoniego Brejskiego. O godz. 9-tej rano odprawione zostało w kościele św. Jakóba nabożeństwo żałobne. Wśród licznych wieńców złożonych na katafalku widniał m. in. wieniec od p. wojewody pomorskiego, urzędników powiatu tczewskiego i Pomorskiego Synmiejscowy cmentarz kondukt żałobny, porządku Dziennikarzy. Po mszy św. wyruszył na ny przez ks. Brejskiego z Wąbrzeźna, przy licznej asystencji duchowieństwa. Nad otwartą mogiłą wygłosił krótkie przemówienie ks. Szuman, podkreślając zasługi zmarłego.

— **Toruń.** (Ślub.) Ubiegłej niedzieli odbył się ślub p. Grzębskiego, kupcem z Torunia a p. St. Wachowiakówną z Poznania. Młodej Parze „Szczęść Boże”.

— **Sępólno.** (Zwierzę...) Dnia 27 sierpnia aresztowano Stentzla, robotnika z ul. Polnej pod zarzutem kaziroddstwa popełnionego ze swą córką 17-letnią Wiktorją. Czyn ów uprawiał St. od dłuższego czasu.

Z CAŁEJ POLSKI.

— **Kołomyja.** („Fabryka” pieniędzy). W Kołomyji schwytano niejakiego Mikołaja Tomaszewskiego, z zawodu litografa, fabrykującego od dłuższego czasu 100 złotychki.

— **Warszawa.** (Zgon znakomitego skrzypka). W poniedziałek zmarł znakomity skrzypek, Stanisław Barcewicz.

RUCH TOWARZYSTW

— **Baczność Powst. i Wojacy!** Zebranie Tow. Powst. i Wojaków odbędzie się w czwartek, 5 września b. r. o godz. 8-ej wiecz. w lokalu p. Markowskiego. Z powodu zbliżającego się święta P. W. uprasza się członków o jaknajliczniejszy udział. Wolność! Zarząd.

— **Baczność Lutnia.** Następną lekcję śpiewu w poniedziałek 9 Września w zwykłym czasie i lokalu.

Dla wćwiczenia nowych pieśni na odbyć się mający koncert Lutni prosi o punktualne przybycie wszystkich śpiewaków Zarząd.

— **Wąbrzeźno.** Zebranie miesięczne Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wicentego a Paulo odbędzie się jutro 5. bm. o godz. 5-tej na sali magistrackiej. Prosi o przybycie wszystkich Psń czynnych. Zarząd.

NOTOWANIA GIELDY PŁODÓW ROLNICZYCH w POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 3. IX 1929 r.

100 kg. w ładunkach wagonowych parytet Poznań.	
Zyto	25,50—26,50
Pszonica	42,00—44,00
Jęczmień zw.	26,50—27,50
Jęczmień brow.	28,50—31,50
Owies	23,00—25,50
Mąka żytnia 65% z work. stan.	—
Mąka pszenna 65% z work.	68,00—72,70
Otręby żytnie	19,25—20,20
Otręby przenne	21,75—22,55

KINO „SŁONCE”

Złodziej z Bagdadu z Douglasem Fairbanksem.

TARGOWICA MIEJSKA POZNAN.
Urządowe stwierdzenie komisji notowania cen
z dnia 3 IX. 1929 r
Płacono za 100 kg. żywej wagi:

Bydło:

B. Stadniki:

a) pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej	160—163
b) pełnomięsiste młode	150—156
c) miernie odżywione młode i dobrze odżywione starsze	130—140

Jalówki i krowy

a) pełnomięs. wytucz. krowy najw. wartości rzeźnej naj.	162—174
b) pełnomięs. wytucz. krowy mniej dobre młode naj.	148—158
c) starsze wytucz. jalówki i krowy	130—140
d) miernie odżywione krowy i jalówki	90—100
e) licho odżywione krowy i jalówki	000—000

Opasy chlewne:

Cieleta

a) najprzedniejsze cieleta tuczne	240—250
b) średnio tuczona cieleta i najprzed. ssaki	220—236
c) mniej tuczona cieleta i dobre ssaki	100—210
d) liche ssaki	—130

Owce

a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	160—174
b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odzyw. młode owce	140—150
c) miernie odżywione skopy i owce	—90

Swinie

b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żyw. wagi	254—258
c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żyw. wagi	244—252
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żyw. wagi	228—234
e) mięsiste świnię ponad 80 kg.	—
f) maciory i późne kastraty	200—201

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski” B. Szczuka, Wąbrzeźno.
Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Szczuka Wąbrzeźno.
Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Co przynosi moda?

Nowe modne kostjomy jesienne i suknie.

Słynna **BEBE DANIELS** naśladuje **Fairbanksa**

W **środe**, dnia 4 września 1929 roku o godzinie 8,15 wieczorem w **czwartek**, dnia 5 września 1929 roku o godzinie 8,15 wieczorem i **nieodwołalnie w piątek**, dnia 6 września o godzinie 8,15 wiecz. ukaże się poraz pierwszy dawno zapowiadany przebój filmowy pt.

Rzecz dzieje się w południowej Ameryce, w kolonjach odciętych do niedawna od reszty świata.

Bebe Daniels występuje z pewnością i pewną siebie, zawsze zwycięsko w obronie ludu i sprawiedliwości, a sekundując jej wiernie artyści ekranu jak **James Hall** i **William Powell**

Jako nadprogram polski tygodnik **P. A. T.**
Pogrzeb Marszałka-bohatera F. Focha

Następnego programu ze zrozumiałych powodów nie podajemy, lecz zapowiadamy wielkie arcydzieło.

KINO SŁONCE

HOTEL pod BIAŁYM ORŁEM

Córka Zorrry

Od 7 września do 9 października rb.

Oto dni szczęścia, uśmiechu, radości, dni zdobycia fortuny, bogactwa, uspokojenia ducha, zapewnienia bytu materialnego, dni zabezpieczenia przyszłości.

Od 7 września do 9 października rb.
trwać będzie ciągnięcie wielkiej 5 klasy 19 Loterii Państw.

Od 7 września do 9 października rb.
wygrać Obywatelu możesz imponujące sumy: zł 750.000, 400.000, 350.000, 150.000, 100.000, 2 razy po 75.000, 2 razy po 60.000, 3 razy po 50.000, 6 razy 25.000, 8 razy po 20.000 i wiele, wiele innych sum.

Na czas od 7 września do 9 października
wzywa Cię Obywatelu kolektura
„**GŁOSU WĄBRZESKIEGO**“ Wąbrzeźno
ul. Mickiewicza 1.

Na czas od 7 września do 9 października
kup Obywatelu u nas nasz szczęśliwy los!

Na czas od 7 września do 9 października
Obywatelu! Szczęściu drzwi sam otwórz!
Obywatelu! Nie kto inny, lecz szczęście samo
Cię wzywa!

Na czas od 7 września do 9 października
idź Obywatelu za naszym wezwaniem, posłuchaj naszego głosu, a szczęście Cię nie ominie!!!

Kino-Teatr Dwór Wąbrzeski

W **środe** 4 i **czwartek** 5 września o godzinie 8,30 w.

IWAN MOZZUCHIN

Potężny dramat rewolucyjny p. n.

Tajny Kurjer

osnuły na motywach głośnego romansu Stendhala „Rouge et noir“
Realizacja **GENNARO RIGHELLI**
Monumentalne sceny zbiorowe. Najsubtelniejszy erotyzm. — Wspaniała wystawa.

Lil Dagover :: Agnes Petersen
Ceny **zniżone!!!**

Przetarg przymusowy

Dnia 7.9.29 r. o godz. 1 po poł. sprzedawca będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. **Wawrzyńca Cichonia** w Piwnicach i wirówkę
Główezewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 6.9.29 r. o g. 12 w poł. sprzedawca będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. **Franciszka Barana** w Uciążu i powózkę, 10 tuczników i i wóz roboczy
Główezewski, komornik sąd. Wąbrzeźno

Dobrze umeblowany pokój

do wynajęcia. Zgłosz. do Głosu Wąbrzeskiego

KOBIECA

Porządna do usługi potrzebna zaraz
Grudziądzka 25

Garzelnia Wałycz pow. Wąbrzeźno poszukuje

ELEWA

Bliższe szczegóły w kierownictwie garzelnii.

Duże i małe

RAKI

codziennie do nabycia w składzie delikatesów
Fr. Szymański

Kilku kamienio-

rzeźbiarzy poszukuje zaraz na stałą pracę
Chłuba Jabłonowo ul. Główna 19

Wydzierżawię

około 9 morgów ziemi z zabudowaniami w Wąbrzeźnie. Zgłosz.

PIEKARNIA

Ryńsk

POMPE duża, wagi, kurki mosiężne, beczki dębowe 500-600 litrów i mniejsze, nadające się do kiszenia ogórków oraz używane

DRZWI

sprzedam tanio
A. Łukiewska

T. C. L.

wypożycza nadal **książki** w środy i niedziele w mieszkaniu prywatnym przy ulicy **Mickiewicza 4** na parterze

Weksle

z podpisami Ign. Piątkowski, Józef Sujkowski i Alojzy Kalkowski z powodu oszustwa

unieważniamy

Skradzioną **książeczkę wojskową** którą

unieważniam Helmut Reiter Franksztyn

Kapusta

świeżo kiszona na składzie

STEINERT Kolejowa

Trumny

w wielkim wyborze stale na składzie

BARYLSKI KOLEJOWA 4

Stemple kauczukowe

i metalowe każdej wielkości i formatu po najtańszych cenach poleca

Głos Wąbrzeski Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 6. 9. 29 r. o g. 9 przed poł. sprzedawca będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę w moim biurze przy ul. Hallera 10

i maszynę do szycia

Główezewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Jednego lub dwóch dobrych

kamieniarzy

na stałą posadę za wysokim wynagrodzeniem przyjmie zaraz. Łaskawe zgłoszenia kierować pod

„**KAMPOL**”

Zakład kamieniarsk. rzeźbiarski J. Włodarczak Krotoszyn Wlkp.

SZAFA prawie nowa i **ZEGAR**

na sprzedaż

DRAWERT mularz **Jaworze**

Uczeń

może się zgłosić

PIEKARNIA Ryńsk

Zgubione **papiery wojskowe unieważniam**

August Kutowski Podgórna 3